

EUROOPPA-NEUVOSTO

**Bryssel, 23. toukokuuta 2013
(OR. en)**

**EUCO 75/1/13
REV 1**

**CO EUR 7
CONCL 5**

SAATE

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTO
22. toukokuuta 2013**

PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 22. toukokuuta 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät.

Nykyisessä taloustilanteessa on käytettävä kaikkia politiikkoja kilpailukyvyyn, työllisyyden ja kasvun tukemiseksi.

Kohtuuhintaisen ja kestäväen energian toimitus talouksillemme on tässä suhteessa elintärkeää. Tämän vuoksi Eurooppa-neuvosto hyväksyi tänään joukon suuntaviivoja neljällä alalla, joiden pitäisi yhdessä antaa EU:lle mahdollisuus edistää kilpailukykyään ja vastata korkeiden hintojen ja kustannusten asettamaan haasteeseen: täysin toimivien ja yhteenliitettyjen energian sisämarkkinoiden kiireellinen toteuttaminen, tarvittavien energiainvestointien helpottaminen, Euroopan energiansaannin monipuolistaminen ja energiatehokkuuden lisääminen.

Veropetokset ja veronkierto rajoittavat maiden mahdollisuuksia kerätä tuloja ja toteuttaa talouspolitiikkaa. Tiukkojen talousarvio rajoitteiden aikana veropetosten ja veronkierron torjunta on muutakin kuin verotuksen oikeudenmukaisuuteen liittyvä kysymys - sillä on myös keskeinen merkitys julkisen talouden tervehdyttämisen poliittisen ja sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta. Eurooppa-neuvosto päätti vauhdittaa veropetosten, veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjuntaa koskevaa työtä. Ensisijaisesti on tarkoitus edistää automaattista tietojenvaihtoa ja laajentaa sen soveltamisalaa kaikilla tasoilla.

I ENERGIA

1. EU:n energiapolitiikalla on varmistettava kotitalouksien ja yritysten energiansaanti kohtuullisin ja kilpailukykyisin hinnoin ja kustannuksin turvallisella ja kestäväällä tavalla. Tällä on erityisen suuri merkitys Euroopan kilpailukykyyn kannalta, kun otetaan huomioon suurimpien kansantalouksien kasvava energiantarve sekä energian hinnat ja kustannukset. Eurooppa-neuvoston helmikuussa 2011 asettamat suuntaviivat ovat edelleen voimassa ja niiden täytäntöönpanoa on jatkettava, mutta lisäksi tarvitaan jäljempänä esitetyn mukaisia jatkotoimia.
2. Eurooppa-neuvosto vahvisti, että tavoitteena on **energian sisämarkkinoiden** toteuttaminen vuoteen 2014 mennessä ja **liitäntäverkkojen** kehittäminen eristyksissä olevien jäsenvaltioiden liittämiseksi Euroopan kaasu- ja sähköverkkoihin vuoteen 2015 mennessä, ja kehotti asettamaan etusijalle seuraavat:

- a) kolmannen energiapaketin tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano sekä jäljellä olevien verkkosääntöjen hyväksymisen ja täytäntöönpanon nopeuttaminen; jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole saattaneet säännöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöään, kehoitetaan tekemään niin ensi tilassa;
 - b) kaiken muun asiaan liittyvän lainsäädännön, kuten uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä koskevan direktiivin ja kaasunsaannin turvaamista koskevan asetuksen, täytäntöönpano;
 - c) päättäväisemmät kysyntäpuolen toimet sekä asiaan liittyvien teknologioiden kehittäminen, mukaan luettuna älykkäiden energiaverkkojen ja älykkäiden mittareiden nopeaa käyttöönottoa koskevien kansallisten suunnitelmien laatiminen voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen;
 - d) kuluttajien aseman ja oikeuksien vahvistaminen muun muassa energiantoimittajien vaihtamisessa, energiankäytön tehokkaammassa hallinnassa ja omassa energiantuotannossa; tähän liittyen Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää suojella haavoittuvassa asemassa olevia kuluttajia;
 - e) komission ohjeet kapasiteettimekanismien ja suunnittele mattomien tehonvirtausten käsittelyn osalta.
3. Komissio aikoo raportoida energian sisämarkkinoiden toteutumisen edistymisestä vuoden 2014 alkupuolella. Jäsenvaltiot vaihtavat säännöllisesti tietoja merkittävistä kansallisista energiapäätöksistä, jotka saattavat vaikuttaa muihin jäsenvaltioihin, kunnioittaen samalla täysin kansallisia valintoja eri energialähteiden käytössä.

4. Tarvitaan merkittäviä **investointeja** uuteen ja älykkääseen energiainfrastruktuuriin, jotta voidaan varmistaa keskeytyksetön energian toimitus kohtuuhintaan. Tällaiset investoinnit ovat välttämättömiä työpaikkojen luomisen ja kestäväen kasvun kannalta, ja ne auttavat parantamaan kilpailukykyä. Niiden rahoitus olisi saatava pääosin markkinoilta. Sen vuoksi on entistäkin tärkeämpää saada vuoden 2020 jälkeistä aikaa varten toimivat hiilimarkkinat ja ennustettava ilmasto- ja energiapoliittinen kehys, jolla edistetään yksityisen pääoman saamista käyttöön ja alennetaan energiainvestointien kustannuksia. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission vihreän kirjan "Ilmasto- ja energiapolitiikan puitteet vuoteen 2030" ja palaa tähän asiaan maaliskuussa 2014, kun komissio on toimittanut konkreettisempia ehdotuksia, keskustellakseen niihin liittyvistä toimintapoliittisista vaihtoehdoista pitäen mielessä vuonna 2015 järjestettävää COP 21 -kokousta varten asetetut tavoitteet.
5. Investointien helpottamiseksi toteutettavissa toimissa etusijalla ovat
- a) Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevan asetuksen nopea täytäntöönpano ja yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon hyväksyminen tänä syksynä tavoitteena tukea EU:ssa toteutettavia pyrkimyksiä saada aikaan toimivat liitännät jäsenvaltioiden välillä; entistä päättäväisemmät toimet, jotta voitaisiin saavuttaa tavoite, jonka mukaan vähintään 10 prosenttia asennetusta sähköntuotantokapasiteetista on liitetty yhteen;
 - b) vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskevan direktiivin hyväksyminen;
 - c) komission suorittama valtioneuvoston tarkistaminen sellaisten kohdennettujen toimenpiteiden mahdollistamiseksi, joilla helpotetaan energia- ja ympäristöalan investointeja samalla, kun varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja kunnioitetaan sisämarkkinoiden eheyttä;
 - d) poistetaan vaiheittain muun muassa fossiilisille polttoaineille myönnettävät ympäristön tai talouden kannalta haitalliset tuet;
 - e) komission esittämä ohjeistus vaikuttavista ja kustannustehokkaista uusiutuvien energialähteiden tukijärjestelmistä sekä riittävän energiantuotantokapasiteetin varmistamisesta;

- f) kansalliset ja EU:n toimenpiteet, kuten rakennerahastot, hankejoukkolainat ja EIP:n tehostettu tuki, joilla edistetään energia- ja resurssitehokkuuden, energiainfrastruktuurin ja uusiutuvien energialähteiden rahoitusta sekä Euroopan teknologisen ja teollisen perustan kehitystä;
- g) toimien jatkaminen energia-alan tutkimus- ja kehitystyössä, teknologiassa ja tieto- ja viestintäteknologian kanssa saatavan synergian hyödyntämisessä koordinoimalla toimia paremmin EU:n, jäsenvaltioiden ja teollisuuden kesken ja laatimalla energia-asioiden tutkimus- ja kehitysstrategia, jotta saadaan todellista lisäarvoa Euroopan tasolla.

6. Edelleen on olennaisen tärkeää nopeuttaa toimia **Euroopan energiansaannin monipuolistamiseksi** ja kotoperäisten energiavarojen kehittämiseksi, jotta voidaan varmistaa toimitusvarmuus, vähentää EU:n ulkoista energiariippuvuutta ja edistää talouskasvua. Tätä varten

- a) uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa jatketaan, varmistaen samalla niiden kustannustehokkuus, markkinoiden tiiviimpi yhdentymisen ja verkkojen vakaus ja hyödyntäen niiden jäsenvaltioiden kokemuksia, jotka ovat investoineet merkittävästi uusiutuvan energian teknologioihin;
- b) komissio aikoo arvioida mahdollisuutta aiempaa järjestelmällisempään onshore- ja offshore- sekä kotoperäisten energialähteiden käyttöön niiden turvallista, kestävä ja kustannustehokasta hyödyntämistä varten kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden valintoja eri energialähteiden käytössä;
- c) koska sisäisten ja ulkoisten energiamarkkinoiden väliset yhteydet lisääntyvät, jäsenvaltiot tehostavat yhteistyötään EU:n energiapolitiikan ulkoisen ulottuvuuden tueksi; neuvosto arvioi ennen vuoden 2013 loppua marraskuussa 2011 antamiensa päätelmien jatkotoimena EU:n ulkoiseen energiapolitiikkaan liittyvää kehitystä, mukaan lukien tarvetta varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset suhteessa kolmansien maiden energiantuottajiin, sekä Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2012 antamien päätelmien jatkotoimena ydinturvallisuutta EU:n naapurialueilla.

7. **Energiatehokkuustoimenpiteet** voivat merkittäväällä tavalla myötävaikuttaa energian hintojen ja kustannusten nykyisen kehityssuuntauksen muuttamiseen. Energiatehokkuutta ja rakennusten energiatehokkuutta koskevien direktiivien täytäntöönpano on ratkaisevan tärkeää. Komissio aikoo tarkastella ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskevia direktiivejä uudelleen ennen vuoden 2014 loppua teknologian kehityksen huomioon ottamiseksi. Energiatehokkuustoimenpiteitä ja -ohjelmia olisi edistettävä kaikilla tasoilla.
8. Energian korkeiden hintojen ja kustannusten vaikutuksiin on puututtava, pitäen mielessä toimivien ja tehokkaiden markkinoiden ja tariffien merkittävä rooli investointien rahoituksessa. Eurooppa-neuvosto kehottaa edistämään seuraavien näkökohtien käsittelyä:
- a) innovatiiviset rahoitusmenetelmät, myös energiatehokkuuden osalta, aiempaa järjestelmällisempi energiansaannin monipuolistaminen ja energian sisämarkkinoiden parempi likviditeetti ovat myös merkittävässä asemassa pyrittäessä vähentämään energian kustannuksia;
 - b) kaasun ja öljyn hintojen sopimusperusteista sitomista toisiinsa on arvioitava tässä yhteydessä;
 - c) komissio aikoo esittää vuoden 2013 loppuun mennessä analyysin energian hintojen ja kustannusten koostumuksesta ja niihin vaikuttavista tekijöistä jäsenvaltioissa. Se painottaa tällöin erityisesti vaikutuksia kotitalouksiin, pk-yrityksiin ja energiavaltaiseen teollisuuteen sekä tarkastelee laajemmin EU:n kilpailukykyä verrattuna globaalin talouden vastapuoliin. Näistä asioista keskustellaan teollisuuden kilpailukykyä ja teollisuuspolitiikkaa käsittelevässä Eurooppa-neuvostossa helmikuussa 2014.
9. Neuvosto raportoi tänään hyväksytyjen suuntaviivojen täytäntöönpanon edistymisestä vuoden loppuun mennessä.

II VEROTUS

10. On tärkeää toteuttaa tehokkaita toimia veronkierron ja veropetosten torjumiseksi erityisesti meneillään olevan julkisen talouden vakauttamisen aikoina, jotta voidaan turvata verotulot ja varmistaa kansalaisten luottamus verojärjestelmien oikeudenmukaisuuteen ja tehokkuuteen. Nämä kysymykset vaativat lisätoimia ja toimenpiteiden yhdistämistä kansallisesti, Euroopan tasolla ja maailmanlaajuisesti kunnioittaen täysin jäsenvaltioiden toimivaltaa ja perussopimuksia. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen neuvoston 14. toukokuuta 2013 antamat päätelmät ja edellyttää nopeaa edistymistä seuraavissa kysymyksissä:
- a) etusijalle asetetaan toimet EU:n ja maailmanlaajuisen automaattisen tietojenvaihdon laajentamiseksi. EU:n tasolla komissio aikoo ehdottaa kesäkuussa muutoksia hallinnollista yhteistyötä koskevaan direktiiviin automaattisen tietojenvaihdon laajentamiseksi koskemaan kaikkia tuloja. Kansainvälisellä tasolla EU aikoo EU:ssa käynnissä olevaa työtä ja jäsenvaltioiden ryhmän äskettäin tekemän aloitteen antamaa sysäystä hyödyntäen toimia keskeisessä roolissa automaattisen tietojenvaihdon edistämiseksi, jotta siitä tulisi uusi kansainvälinen standardi, voimassa olevat EU:n järjestelyt huomioon ottaen. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen G8:n, G20:n ja OECD:n toimintaan maailmanlaajuisen standardin kehittämiseksi;

- b) toukokuun 14. päivänä 2013 päästiin yhteisymmärrykseen neuvotteluvaltuutuksista EU:n Sveitsin, Liechtensteinin, Monacon, Andorran ja San Marinon kanssa tekemien sopimusten parantamiseksi. Neuvottelut aloitetaan mahdollisimman pian sen varmistamiseksi, että näissä maissa sovelletaan myös jatkossa vastaavia toimenpiteitä kuin EU:ssa.
- Tämän huomioon ottaen ja pannen merkille konsensuksen säästötulojen verotusta koskevan tarkistetun direktiivin soveltamisalasta Eurooppa-neuvosto kehotti hyväksymään sen vuoden loppuun mennessä;
- c) jäsenvaltiot asettavat etusijalle myös konkreettiset jatkotoimet veropetosten ja veronkierron torjunnan tehostamista koskevan toimintasuunnitelman toteuttamiseksi;
- d) alv-petosten torjumiseksi Eurooppa-neuvosto odottaa neuvoston hyväksyvän nopean reagoinnin mekanismia ja käännettyä verovelvollisuutta koskevat direktiivit viimeistään kesäkuun 2013 loppuun mennessä;
- e) aggressiivista verosuunnittelua ja voitonsiirtoa koskevien komission suositusten käsittelyä jatketaan. Komissio aikoo esittää ennen vuoden loppua ehdotuksen emoytätiryhtiödirektiivin tarkistamiseksi ja tarkastelee parhaillaan väärinkäytön vastaisia säännöksiä asiaankuuluvassa EU:n lainsäädännössä. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla OECD:n tulevaa raporttia veropohjan kaventumisesta ja voitonsiirrosta;
- f) on tärkeää jatkaa EU:n sisäistä työtä haitallisten verotoimenpiteiden poistamiseksi. Sitä varten olisi jatkettava yritysverotuksen käytännesääntöjen tiukentamista koskevaa työtä voimassa olevan toimeksiannon mukaisesti;

- g) veropohjan kaventumisen, voitonsiirron, läpinäkyvyyden puutteen ja haitallisten verotoimenpiteiden vastaisia toimia on toteutettava myös maailmanlaajuisesti, kolmansien maiden kanssa ja asianomaisilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten OECD:ssä, koordinoitujen EU:n kantojen pohjalta tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi. Jatkotoimia tarvitaan erityisesti sen varmistamiseksi, että kolmannet maat, kehitysmaat mukaan lukien, täyttävät asianmukaisesti verotusalan hyvän hallintotavan vaatimukset;
- h) veronkiertoa ja veropetoksia sekä rahanpesua on torjuttava kokonaisvaltaisesti sekä sisämarkkinoilla että suhteissa yhteistyöhaluttomiin kolmansiiin maihin ja oikeudenkäyttöalueisiin. Kummassakin tapauksessa todellisten omistajien ja edunsaajien tunnistaminen on oleellista, myös yritysten, trustien ja säätiöiden osalta. Kolmannen rahanpesunvastaisen direktiivin tarkistus olisi hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä;
- i) ehdotusta suurilta yrityksiltä ja yritysryhmiltä edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista koskevien direktiivien muuttamiseksi käsitellään erityisesti, jotta varmistetaan, että suuret yritykset ja yritysryhmät raportoivat maakohtaisesti;
- j) digitaalitalouden verotuskysymysten haasteisiin vastaaminen edellyttää toimia, joissa otetaan täysin huomioon OECD:ssä meneillään oleva työ. Komissio aikoo arvioida tarkemmin näitä kysymyksiä ennen Eurooppa-neuvostossa lokakuussa 2013 käytävää keskustelua digitaalistrategiasta.

11. Neuvosto raportoi edistymisestä kaikissa näissä kysymyksissä joulukuuhun 2013 mennessä.
